

Lausunto Pirkanmaan vaihemaakuntakaavan viranomaisehdotuksesta

Vaihemaakuntakaavan teemana ovat elonkirjo ja energia ja nämä aiheet tunnistamme ajankohtaiseksi ja tarpeelliseksi koskien Hämeenkyröä. Maakuntakaavan tehtävänä on sovittaa yhteen valtakunnantason ja maakunnan omat tarpeet sekä useampaa kuntaa yhteisesti koskevia maankäytön asioita, ja tuoda ne poliittiseen päätöksentekoon.

Vaihemaakuntakaavan tavoitteena on tukea pirkanmaalaisen luonnon monimuotoisuutta ja elonkirjoa, sekä vahvistaa edellytyksiä kestäväälle energiantuotannolle maakunnan alueella. Lisäksi kaavatyössä tarkistetaan kaupan ohjauksen ratkaisua päivitetyn maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti ja tarkastellaan Puolustusvoimien toimintaan liittyvien suoja-alueiden ajantasaisuus. Vaihemaakuntakaava täydentää voimassa olevia Pirkanmaan maakuntakaavaa 2040 sekä Kuhmoisten osalta Keski-Suomen maakuntakaavaa.

Pirkanmaan maakuntakaava 2040 jää pääosin voimaan. Viranomaisehdotusaineistossa on erikseen esitetty uudet ja päivitettävät merkinnät, kaavamääräyksiltään muuttuneet merkinnät sekä voimassa olevasta kaavasta kumottavat merkinnät. Hämeenkyrössä pääosa vaihemaakuntakaavan uusista merkinnöistä on korvaavia merkintöjä voimassa olevalle kaavalle eli samantyylinen merkintä on sekä uusien että kumottavien merkintöjen kartalla. Tällaisia ovat muun muassa turvealueita, tuulienergiatuotantoa, pohjavesialueita, arvokkaita geologisia kohteita ja arvokkaita maisema-alueita koskevat merkinnät.

Elonkirjo; Vaihemaakuntakaavassa osoitettavilla luontoarvoja koskevilla kaavaratkaisuilla pyritään edistämään maakunnan arvokkaiden luontoalueiden säilymistä sekä luontoarvojen huomioimista osana alueiden yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja alueidenkäyttöä. Uudet kaavamerkinnät ja niitä koskevat suositukset ja kaavamääräykset täydentävät alueella voimassa olevien maakuntakaavojen viherrakennetta koskevia merkintöjä. Hämeenkyrön osalta kaavassa on osoitettu mm. Turkimusojan sinivihherluonnon monimuotoisuuden ydinalue sekä Heikkilä-Sarkkilanjärven, Lavajärven ja Hollon luonnon monimuotoisuuden ydinalueet. Voimassa olevan maakuntakaavan suojelumerkintä kumotaan Lintuharjun alueelta.

Energia; Pirkanmaa on vahvasti kasvava maakunta, jonka väkimäärä kasvaa samalla kun yhteiskunta sähköistyy. Kokonaissähkönkulutuksen odotetaan kasvavan vuoteen 2030 mennessä. Energiantuotantoa on mahdollisuuksien rajoissa lisättävä myös Pirkanmaalla. Energiantuotannolla on positiivisia aluetalousvaikutuksia, minkä lisäksi paikallisen energiantuotannon lisääminen ja huoltovarmuuden parantaminen voivat edistää ilmastonmuutokseen sopeutumisen tavoitteita. Hämeenkyrön osalta kaavassa on osoitettu mm. uusi voimalinja Kristiinankaupunki-Nokia voimajohtohankkeen mukaisesti sekä Konikallion tuulienergiatuotannon alue kunnan aiempi lausunto huomioon ottaen.

Muut teemat; Puolustusvoimat on määrittänyt vaihemaakuntakaavan suojavyöhykkeet ja melualueet. Ylöjärven Lakialan toimintojen edellyttämä melu- ja suojavyöhyke ulottuvat Hämeenkyrön puolelle Pentinmaan alueelle valtatie 3 pohjoispuolelle. Lakialan melualueella sallitaan nykyisen toiminnan jatkaminen ja kehittäminen sekä rakennusten täydennys- ja peruskorjaustoimenpiteet, mutta alueelle ei saa sijoittaa uusia asuinrakennuksia, loma-asuntoja, hoito- ja oppilaitoksia, virkistys- ja leirintäalueita tai muita melulle herkkiä toimintoja. Lakialan

suojavyöhykkeellä alueen käyttöä on mahdollisesti rajoitettava lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan toiminnan vuoksi ja alueen suunnittelussa tai muutoin rakentamiseen ryhdyttäessä on Puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Vaihemaakuntakaavan viranomaisehdotuksen päivitettävät merkinnät ovat Hämeenkyrön osalta pääosin tarkentavia merkintöjä ja sinällään hyväksyttäviä. Luonnosvaiheen jälkeen yksittäisiä aluerajauksia on tarkistettu ja vaikutusten arviointia täydennetty kunnan jättämän lausunnon mukaisesti.

Jatkosuunnittelussa pyydetään luonnosvaiheessa jätetyn lausunnon lisäksi huomioimaan ja tarkentamaan seuraavia asioita:

Lakialan suojavyöhyke

- Suojavyöhyke ulottuu laajasti Pentinmaan alueelle. Tällä hetkellä suojavyöhykkeeksi osoitetulla alueella on noin 200 asukasta, 90 asuinrakennusta ja 100 lomarakennusta. Alue on Tampereen kaupunkiseudulla hyvin saavutettavissa ja tulevaisuudessa valtatie 3 uuden linjauksen myötä alueen kehittämismahdollisuudet paranevat. Kaavaselostuksen mukaan alueelle ei saa sijoittaa esim. päiväkotia tai muuta vastaavaa laitosta, jossa olevat ihmiset tarvitsevat ulkopuolista apua liikkumiseen mahdollisessa evakointitilanteessa. Kuitenkin Ylöjärven puolella vastaavalla etäisyydellä Lakialasta on jo nykyään em. toimintoja ja asuinalueita. Suojavyöhyke ja lausuntotarve ovat sinällään hyväksyttäviä, mutta merkinnän katsotaan rajoittavan oleellisesti laajan alueen maankäytön kehittämistä.

Turvealueiden kehittämisen kohdealue

- Turpeen käyttö energiantuotannossa on vähentynyt viime vuosina, mutta on edelleen tärkeää huoltovarmuuden varmistamisessa. Kaavamääräys mahdollistaa edelleen turpeen ottamisen hyötykäyttöön, mutta suosittelee myös ottamaan huomioon mahdollisuudet luonnon monimuotoisuuden ja hiilinielujen vahvistamiseen tai uusiutuvan energian tuotantoon. Kaavamerkintä ohjaa tuotantoa pois suoluonnon ja vesistöjen kannalta herkimmiltä ja arvokkaimmilla alueilla. Rajausta tulisi vielä tarkistaa, sillä tavoitteena ei ole turpeenottoalueiden merkittävä lisääminen.

Luonnon monimuotoisuuden ydinalueet

- Aluerajauksissa nähdään edelleen tarkistamisen tarvetta alueisiin sisältyvien laajojen peltoalueiden osalta esimerkiksi Lavajärven ja Sasi-Mahnala-Laitila-Metsäkulman osayleiskaava-alueilla.

Pyydämme huomioimaan yllä mainitut seikat kaavan jatkosuunnittelussa Hämeenkyrön kunnan osalta.

Kunnanhallitus

